

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 153.

V Ljubljani, v soboto 9. julija 1898.

Letnik XXVI.

Male posojilnice.

Večkrat se govori in piše proti posojilnicam, ki se ne snujejo na sedežih okrajnih sodišč. Proti potrebi teh posojilnic se navajajo vsi mogoči in nemogoči razlogi. Navadno je bila zelo širokoustna gospoda v trgih in večjih vaseh s sodišči, ki niso še imeli posojilnic, pa tudi ne dovolj energije, da bi jo ustanovili, ako se je kje v sosesčini ustanovljala posojilnica. Dostikrat se je izkazalo, da so potem takem posojilnice prav lahko poslovale, ker so dobile in še dobivajo dovolj domačega denarja, katerega razposojajo domačinom. Res je, da ima včasih načelstvo take posojilnice nekoliko več posla s poizvedbami in pisarijami, res je pa, da dobi velika večina zadruženikov v takih posojilnicah posojila ceneje — z nižjimi obrestmi in manjšimi upravnimi pristojbinami — kakor v večjih posojilnicah na sedežih sodišč in glavarstev. Male posojilnice so popolnoma na svojem mestu in le želeto je, da se kmalu osnujejo po župnijah in občinah, koder še nimajo posojilnic, da je pa do bližnje posojilnice predač, ali pa bližnja posojilnica ne posojuje s pogoji, ki so kmetu ugodni.

Male posojilnice si mislimo tako-le: Koder nimajo še posojilnice, ustanove si jo s posojilniškim okrožjem jedne ali več občin, nikdar pa več kakor z okrožjem jedne župnije. Načelnistvo sklence, da posojuje le na osebni kredit in sicer do najvišjega zneska 100, 200, 300 ali več gld., kakor se jim zdi po previdnosti najbolje.

Posojilnica deluje le z domačimi hranilnimi vlogami. Da bi si denar izposojala pri drugih zavodih — zgoditi bi se smelo v izvanrednih slučajih — ne bi bilo pametno, ker taka posojilnica ne sme imeti namena delati denarne kupčije, ampak zbirati denar, ki je raztresen po domačem kraju, in tistega zopet posojati domačinom. Denarni dobiček naj bo v prid v prvi vrsti domačemu prebivalstvu.

Te posojilnice bi polagoma nabrale velike svote, nekatere začasno, druge trajno. Denar, ki ga imajo cerkve, občine in drugi javni zavodi, nalagal bi se dostikrat v takih posojilnicah, dasi le za kratko dobo. Ali mar donaša tak denar kaj koristi, ki leži več mesecev mrtev? Potem bi pa prišel pravi ljudski denar ljudstvu v korist. Dostikrat se kmetovalcu toži nesti majhne svote, — navadno kak izkupiček — v oddaljene posojilnice in ga hrani doma in ker je prilika, dostikrat odzame kaj in potroši. Ako bi pa bila posojilnica pri fari, vložil bi denar gredoč brez stroškov in denar bi se množil. Kadar ga pa rabi, vé ga kje poiskati. V takih posojilnicah bi se zbiral denar hlapcev, dekel, rokodelcev in sploh malih ljudi, ki razpolagajo le z majhnimi svotami, katerih se ne izplača nositi v oddaljene posojilnice, in tako navadno gredo za pijačo in lišp. Ako bi pa bila posojilnica doma, naložilo bi se gotovo dokaj takega denarja za čas bolezni in starosti. Kajpada je treba ljudi opominjati in učiti, razlagati jim pomen in namen, zakaj spoznanje pride samo ob sebi prepočasi. V teh posojilnicah bi si izposojal kmetič in rokodelce manjše svote za orodje, živino, semena, gnojila itd. in kadar pridela in priredi, zopet vrne. Večja posojila na posestva naj bi dajale stare posojilnice in hranilnice, male pa bi posojevale, kakor izraža kmet prav dobro: z a preurjenje. Koliko bi imeli kmetje manj potov in stroškov pri dobivanju in vračanju posojil, kakor jih imajo sedaj, ko zamujajo čas in zapravljajo denar po gostilnah, ker dostikrat imajo odločilno besedo pri posojilnicah ravno kaki gostilničarji in trgovci, ki potem nekako moralno pritiskajo na izposojevalce.

Težave pri ustanovitvi teh posojilnic niso nepremagljive. Ljudje se dostikrat strašijo ustan. stroškov. Ali ne morejo založiti istih domoljubni možje v župniji dotlej, dokler se ne vrnejo iz dobička posojilnice? Uprava bi bila po ceni in

majhna, ker med duhovni in učitelji so še vedno možje, ki so pripravljeni zastoj žrtvovati nekaj uric v mesecu v splošno korist.

Dobička bi ravno ne imele take posojilnice, ker bi ne imele velikega prometa, za upravne stroške pa še vendar dovolj, saj izgub bi vendar ne mogle imeti, ako bi se količjak pazilo pri posojevanju. Načelnistvu posojilnice bi bili znani vsi udje po premoženju in značaju, informujejo se lahko vsak hip, potem se pa že ve, je-li prosilec vreden kredita ali ne.

Prepričani smo iz lastne skušnje, da so take posojilnice potrebne in bi veliko koristile ljudstvu, za katero so ustanovljene. Kajpada je treba izbrati v načelstvo razumne in previdne može ter take, katerim ljudstvo zaupa. Z birokratizmom ali po domače povedano z osornostjo se ne pridobivajo ljudska srca.

Ugovarja se tudi s tem, da posojilnice olajšujejo zadolženje. Ljubi Bog! Koliko je takih koristnih stvari, ki se lahko zlorabijo. Ali mar zato niso koristne? Zapravljivec posojilnica itak podpirati ne sme, ako se pa kmet mora zadolžiti, je vendar bolje, da se zadolži po ceni.

Zbirajmo raztreseni narodni kapital! Učimo ljudstvo hraniti, varčevati in gospodariti z njim, da se ljudstvo povspne z lastnimi močmi! Ko bode zbran denar, vzbudila se bode v ljudstvu tudi podjetnost, ki bode pridobivala denar tam, kjer se ne vidi in ne pričakuje sedaj ničesar!

Ovaduštvo.

Iz Zagreba, 29. junija.

Med proizvodi, katere je spravil na dan lažil liberalizem, se posebno šopiri ovaduštvo. Kadar koli potrebujejo lažil liberalni časopisi in frama-sonske lože kakšnih dokazov proti katoliški cerkvi ali proti Slovanom, vselej jim pomore ta izrodek lažil liberalizma. Še posebno pa se goji ovaduštvo

LISTEK.

§ 14.

Hectora quis nosset, si felix
Troia fuisset?
Ovid, Trist.

Gospodje, kateri so pred dobro tridesetimi leti stali ob zibeli naše ustave, bili bi čudno pogledali njega, ki bi prorokoval, da bode življenje novorojenca v 31. letu starosti njegove viselo samo na tenkem paragrafu, na § 14 temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867., državnega zakonika številka 141. Nemško-liberalnega duha bili so gospodje, kateri so novorojencu vlivali moči in kreposti v mlade ude. Kako neizmerno bi se bili čudili, ako bi jim bil prorok tudi še razodel, da bodo po kratkih treh desetletjih mej onimi, kateri bodejo skušali njihovemu ljubljencu vzeti moč, baš njihovi lastni potomci v nemškem liberalizmu, da celo nekateri izmed njih samih.

Kedo bi bil pred tridesetimi leti mislil, kako izvrsten je ta § 14! Tako nekam skrit in pohleven tiči v postavi, in v vseh tridesetih letih

ga niso posebno čislali in samo mimogrede sklicavali so se nanj. Troja morala je priti v stiske, da se je spoznala vrlina Hektorjeva. Da govorimo s psalmistom: Kamen, ki so ga zavrgli zidarji, postal je vogelnik.

Obstrukcijske stranke seveda sedaj, ko je vlada začela uporabljati ta §, kričijo in odrekajo vladi pravico do tega.

O nemških nacijskonalcih nečemo govoriti. Ti ne odrekajo samo vladi, ampak celemu svetu razun samim sebi pravico do bitja.

Malo bolj čudna je stvar od strani nemško-liberalne stranke, katera je zgradila svoje dni tudi ta §. Njeno sedanje početje pa opravičuje njena starost, saj ima starost svoje muhe.

Tudi socijalni demokratje niso zadovoljni z uporabo tega paragrafa, pravijo, da so nasprotniki vsacega dekretovanja. To nasprotstvo moralo je nastati šele v novejšem času. Za časa pariške komune, leta 1871., ko so socijalisti v večji meri poskušali dejanstveno izvršiti svoj program, mislili so še drugače. Takrat so dekretovali vžitinski davek in tabačni monopol (o katerih sedaj tudi nečejo slišati), rekši, da sta to glavna vira

državnih dohodkov. In socijalistiški oča Friderik Engels hvali komuno in pravi, da je bila prava vlada proletarijata. Kar je pa bilo socijalistom leta 1871 drago, bodi jim tudi sedaj prav.

Bodi pa že, kakor koli, dejstvo je, da živimo danes v znamenju § 14., da se pa ne počutimo prav nič slabše, kakor takrat, ko še obstrukcija ni onemogočila vpliva drugih §§ in členov ustave.

Ljudstvu § 14. ni tako neljub, kakor obstrukcionistom, kateri so mu s svojim početjem sami pripomogli do moči. Ljudstvo pričakuje, da § 14. ne pomaga samo vladi pridobivati sredstev za vzdrževanje državnega gospodarstva, marveč pričakuje, da vporablja vlada § 14. glede vsega, kar zahteva korist države in ljudstva, n. pr. glede pristojbinskih olajšav, odprave časnškega koleka, ureditev plač državnih uslužbencev itd.

Veliko pričakuje torej ljudstvo od tebe, § 14., dasi te nekateri sovražijo tako zelo. Kličemo ti torej z nemškim pesnikom Platenom:

Der Parteien Kampf, der dreiste,
Will dich überall verwirren,
Aber du, lass dich nicht irren:
Folge deinem guten Geiste!

na Ogorskem, kjer niso pred njim varni nikdar niti katoliška cerkev, niti prebivalci nemažarskih narodnosti. To dobro čutijo Rumuni, Slovaki, Malorusi, Srbi in Hrvati. Kaj se ni v najnovejšem času pisalo po mažarskih časopisih o Strossmayerju radi imenovanja dr. Voršaka za pomožnega škofa in kaj ni lažij stlačil dopisun Gjurković v torbo »Pester Lloydova« o nepoznatem tajnem dogovoru škofa Strossmayerja s srbskim in črnogorskim knezom. Mažari so zasnovali proti Slovanom sistematično urejeno ovaduštvo, a na čelu mu stoji glasoviti (!) commis voyageur Pazmandy. Ta poglavar ovaduške čete se ne klati samo po Ogorskem, marveč tudi po sosednjih zemljah ter zbira povsodi poročila, katera pošilja v ovaduški obliki lažiliberalnim časopisom ter tako duševno hrano prodaja mažarskemu občinstvu.

Ko so bili v Zagrebu zapalili dijaki mažarsko zastavo pred spomenikom Jelačičevim, prihitel je Pazmandy hitro semkaj, da se prepriča o tem dogodku. Zvedel je lahko vse in točno, kako se je zgodilo in zakaj se je sežgala zastava. Toda mažarsko občinstvo ni smelo zvedeti prave istine, nego Pazmandy je obdolžil prve hrvatske rodoljube, češ da so oni nagovorili hrvatsko mladež na ta korak. In še marsikaj družega je nalagal v svojem sporočilu, tako da so takrat mažarski časopisi kar besneli proti Hrvatom. A ko se je razburjeno javno mnenje malo poglelo, začel je Pazmandy iznova pisariti o Hrvatski ter preiskovati vzroke, zakaj je hrvatska mladež tako protivna mažarski državni ideji. Zmagonosno sporoča v Budimpešti, da je našel pravi vzrok vsem tem pojavom. Šola, šolske oblasti in pa šolske knjige so krive, da vlada tolika protivščina med Hrvati in Mažari.

V tem poročilu napada profesorje kot prave hrvatske šoviniste, katerim ni zveza Hrvatske z Ogorsko niti najmanje sveta, kajti oni goje v hrvatski mladeži domoljubni duh le za hrvatsko državo, ne pa za zajedniško domovino ogersko. Ravno tako se razpravlja v šolskih knjigah le o hrvatski avtonomiji, a v zgodovinskih knjigah se nahaja prav malo podatkov o mažarski zgodovini. In ta ovaduh je že vedel, zakaj je to pisal. Namignilo se je iz Budimpešte hrvatski vladi, naj se v tem pogledu nekaj stori v korist boljšega sporazumljenja hrvatskega in mažarskega naroda, to se pravi: Hrvati, žrtvujte nekaj od svoje samostalnosti, da bode zadovoljen Mažar.

Tedanji predstojnik bogočastja in nauk je poslušal ta mažarski glas ter v istini dal pregledati šolske knjige. Marsikaj se je v teh knjigah v novi izdaji spremenilo na škodo hrvatski misli in na korist mažarski državni ideji.

Toda ravno s takim popuščanjem bo zrasel še bolj Mažarom greben, pa bodo slednjič zahtevali stvari nemogoče, kakor je bilo leta 1848. A ker mažarski minister bogočastja in nauk ne more neposredno volivati na hrvatske šolske vredbe, storil je to posredno po drugih ministrih.

Pri zajedniških poslih morajo biti nameščeni samo oni činovniki, ki znajo mažarski, posebno se to zahteva pri železnicah. Hrvati naj se učé mažarski, če hočejo biti nameščeni v teh službah, in bivši predstojnik bogočastja je zares izposloval, da se je uvel mažarski jezik v hrvatske srednje šole kot relativno obligatni predmet. To so posledice popuščanja na mažarska ovaduštva. Plod hrvatskega popuščanja so tudi mažarske železniške šole za činovniške otroke, češ, da Mažarom ni potreba učiti se hrvatskega jezika. Toda Mažari silijo v te šole tudi hrvatske otroke, pa tako delajo hrvatskemu narodu veliko krivico. Z ovaduštvom, kakor vidimo, vspevajo Mažari na Hrvatskem, ker so današnji vlastodržci tako popustljivi. Skrajni čas je že, da se stori temu konec ter se pusti Hrvatska v miru v svojem narodnem razvitku.

Kaj delajo Mažari s Slovaki in Srbi, je le preveč poznato tudi že zunanjemu svetu, toda Mažarom še ni zadosti. Ugonobiti jih hočejo in zato jim je ovaduštvo dobro sredstvo. Hud trn v oku je Mažarom srbsko narodno gledališče, ki ravno kar daje predstave v Subotici, v središču ogerskih Hrvatov, takozvanih Bunjevcev. To društvo hudo napadajo mažarski listi ter člane ovajajo kot največje sovražnike mažarske države. Predstavljajo po navadi take komade, ki so polni mržnje proti mažarskemu narodu, in če tudi ima društvo vrlo slabe dohodke, vendar le vspeva, ker je naperjeno proti Mažarom. A vsega je kriv bogataš Dundjerski, ker plačuje deficite in vzdržuje celo društvo.

Taka poročila donašajo o tem društvu vsi mažarski časopisi, in vendar so že sama na sebi tako neverjetna, da ni mogoče pomisliti, kako bi jim mogel trezen človek verovati. Mažarsko redarstvo bi brez dvoma tako društvo, ki bi predstavljalo mažarske državi protivne komade, ne samo razpustilo, nego bi člane dalo tudi pod ključ. A da se do zdaj ni kaj takega zgodilo, je najboljši dokaz, da društvo nima takih komadov v svojem repertoarju. Toda sumnja, jedenkrat izrečena, bode se vzdržala na površju in redarstvo bode gledalo, da najde kakoršenkoli povod, samo da se društvo zatne zato, ker je slovansko. In Dundjerski? On je bogataš, pa naj za to, ker se smatra odločnim Srbinom, v takem slučaju plača denarno kazen, saj pride Mažarom tak denar prav za prav za pomažarivanje srbskih otrok. Takšno je vohunstvo na veliko.

A kaj naj rečemo o vohunstvu »a malo? Na Ogorskem in Hrvatskem cvete že dolgo in marsikatera žrtva mu je doprinešena. Odkar se bori mažaronstvo s poštenim narodnjaštvom, je ovaduštvo vedno v rabi. Cene ga mogočneži, ker ga potrebujejo, da dosežejo svoj cilj, ali posrednike pri tem poslu prezirajo, ko so jih izrabili v svoje svrhe. Bože daj, da nadvlada v kratkem poštena narodna stvar, pa da se grdi izrodek lažiliberalizma za vselej zatne med sicer poštenim hrvatskim narodom.

vednosti po vseh kotih širne dvorane. Toda ko je videla tako visoko gospodo ter njene jezne obraze, se je nakrat ustavila, pobesila glavo ter si zakrila oči s predpasnikom. Nikdo je ni pozdravil, nikdo ni imel z njo sočutja. Mahoma pa pogleda ponižno skozi solze ter reče:

»Moj gospod kralj, odpusti mi, ker mislila sem, da to ni nič hudega. Nimam niti očeta niti matere, imam pa kozo in osla in to je vse moje imetje. Koza mi da sladkega mleka in kadar prične moj osel kričati, se mi zdi to ljubeznivejšje, kot vsaka godba. In ker mi je norec gospoda kralja dejal, da bode rešil najljubši pevec med živalimi krono in narod, ter me pregovoril, da sem privedla osla —«

Ves dvor se glasno zakrohoče in otrok teče jokajoč proč, ne da bi končal svoj govor. Prvi minister pa osebno zapove, naj zapode nesrečnega sivca ter dekletu zabičijo, da naj se več ne prikaže s svojim oslom.

Potem so nadaljevali pevsko skušnjo s tiči. Dva tiča sta tako lepo pela, kakor sta le mogla, toda žezlo je ostalo nepremakljivo v kraljevi roki. Počasi obupajo vsi. Zopet poteče ura, dve — še vedno se kralj ni odločil. Dan se je že bližal koncu in množica, ki je nestrpno čakala pred palačo, je bila že v velikih skrbih. Jelo se je mra-

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. julija.

Posvetovanje načelnikov levčarskih klubov vrši se, kakor je razvidno iz vabila, katero razpošilja starosta posl. dr. Funke, v nedeljo dopoldne v klubovi dvorani poslanske zbornice. Posvetovanja se vdeleže kot zastopniki liberalnega veleposestva grof Stürghk, grof Dubsky in baron Schwegel, nemške liberalce bodo zastopali posl. Funke, Gross in Pergelt, nemško ljudsko stranko posl. Hohenburger, Steinwender, Hofman-Wellenhof in Kaiser, krščanske socialce Lueger in princ Liechtenstein ter jeden posl. slobodno nemško zvezo. Razpravljalo se bo, kakor znano, vprašanje, ali se vdeleže nemške opozicijske stranke neobveznih razgovorov z vlado glede vravnave jezikovnega vprašanja. O nemški ljudski stranki se poroča, da bo najodločneje nastopila proti vdeležbi nemških zastopnikov pri dogovorih z vlado, vse ostale stranke, posebno še liberalno veleposestvo, bodo pa pritrdile vladnemu nasvetu. Izvzeti so seveda le Schönererjanci, ki se sploh ne odzovejo Funkejevemu povabilu, ker Schönerer in Wolf ne moreta pričakovati, da bi se njihovevemu povelju pokoravalo celo nemštvo, in zato raje ne sodelujeta. Ako jutrišnje posvetovanje in temu sledeči razgovor mej vlado in zaupniki ugodno izpadeta, odpravi vlada po mnenju nekega lista takoj jezikovni naredbi ter potom § 14 uveljavi novi jezikovni zakon, ne da bi načrt predložila državnemu zboru. Ako se pa poskus popolnoma izjalovi, se državni zbor po poročilih poljskega lista »Czas« nič več ne snide in vlada ne bo nič več poskusila svoje sreče na ta način.

Jednakopravnost s pomočjo tolmačev. Dunajski »Vaterland« z dne 7. t. m. objavlja na uvodnem mestu več zanimivostij o jezikovnem načrtu grofa Thuna ter pravi mej drugim tudi, da se uvedo pri sodiščih v mešanih okrajih sodnijski tolmači, potem pa dostavlja: Na prvi pogled je to zelo neumestna naprava, toda v praksi se bo pokazala nje boljša stran. Ustreženo bo strankam, pri sodiščih pa ne bo treba nastavljanja družega deželnega jezika veččega uradnika. — Temu odgovarja pod gorenjim naslovom glasilo mladočeškega kluba z vso ostrojtjo. Piše namreč mej drugim: To je toraj tisto bistroumje, ki je kažeta gospoda Stummer in grof Thun! To sredstvo so nam pred mnogimi leti ponujali že Fischhof, Russ in drugi, a smo je vselej najodločneje odklonili kot ničvredno, splošno nejevoljo vzbujajoče sredstvo, nevredno sodnistva in nevarno za pravno varnost prebivalstva. V deželi izobraženstva sredi Evrope pač ne kaže nastaviti tolmačev pri sodiščih, pri katerih občujejo stranke v dveh priznanih deželnih jezikih. »Vaterlandu« pa odgovarja: Ako je »Vaterland« prav poučen, naj vsprejme grof Thun naše sožalje k tej svoji misli. Temu načelu ne more nihče pritrditi; za to smo porok v imenu celega češkega naroda. — Nekateri listi so včeraj poročali, da poročilo dunajskega kon-

Pravljica iz devete dežele.

Angleški spisal Mark Twain.

(Dalje.)

Po preteku jedne ure je sedel kralj molé na prestolu, potem je rekel:

»Prinesite škranca še jedenkrat.«

Škranček zapoje svojo slavilko in kralj je že hotel dati znamenje z žezlom, da je izvolil, vendar se vzdrža in reče:

»Delajmo varnejše! Prinesite sem drozga; pojeta naj oba skupaj.«

Prinesli so drozga in obe tici sta peli krasne svoje pesmi. Kralj je zopet dvomil; potem pa je bilo njegovo mnenje vedno trdnjše, kar so jasno spoznali po njegovem vedenju. Vesela nada je napolnila srca starih ministrov in žile so jim hitreje udarjale, ko je vzdignil kralj žezlo, da bi —

Tu ga nekaj nečuvnega premoti! Pred vrati se začuje glas: »I — a! — — I — a! — — I — a!«

Vsak pogleduje potr proti vratim ter se jezi nad toliko nesramnostjo.

Tisti hip pa se prikaže prekrasna, preljubeljiva kmečka deklica, kakoršno si jo le more kdo predstavljati. Bila je stara kakih devet let, in ko je noter prišla, so ji bliskale oči od otroške rado-

čiti, vedno temnejše je bilo. Kralj in dvorniki so mogli komaj drug družega videti v poznem mraku. Nihče ni govoril, nihče ni zahteval luči. Veliki poskus se je sicer napravil, toda izjalovil. Vsak je želel, da bi ga nihče ne videl, da bi ne izdal svoje srčne bolesti.

Naposled — čuj! Čudovita melodija se začuje iz bližnjega vrta — bil je glas slavčev!«

»Po konci!« zavpije kralj. »Vsi zvonovi naj zazvone ter naznanijo narodu, da je volitev končana ter da se nisem zmotil. Kralj, dinastija in narod so rešeni. Odslej naj se slavec časti po vsej deželi. Povejte ljudstvu, da zapade oni, ki razžali ali trpinči slavca, smrti. — Kralj je govoril!«

In ta mali svet je bil pijan od veselja. Grad in mesto je bliščalo celo noč v ognju od veselja, prebivalci so plesali, pili, peli in zvonjenja zvonov ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Od tega dne je bil slavec posvečena tica. Njegovo petje se je čulo v vsaki hiši; pesniki so ga opevali, slikarji so ga slikali; kamnena podoba njegova je bila na vsaki hiši, na vsakih vratih, na vsakem zidu. Poklicali so ga v kraljevi svet in nobena važna državna zadeva se ni sklenila, dokler ni slavec prej zraven zapel ter ni minister prevel mnenje tega petja.

(Konec sledi.)

servativnega lista ni resnično, kar je sploh želeli in precej umljivo, kajti vlada mora imeti pred očmi, ako že ne popolne jezikovne ravnopravnosti, pa vsaj novi civilno pravdni red.

Nemrti v Otomucu. Poročali smo svoje-dobno, da je namestništvo razveljavilo odlok olo-muškega mestnega sveta, s katerim se je prepo-vedal nameravani slovesni obhod k Palackega slavnosti v Holici. To seveda ni bilo po volji nemškimi nacionalcem in hoteli so dokazati, da namestništvo ni pravilno postopalo. V to svrhu so v mesto vračajoče se Čehi v nedeljo zvečer na-padli s surovimi psovskami, s polivi in drugim ta-kim »častnim« orožjem. Čehi na to niso reagovali in vsled tega tudi ni bilo nemirov. V torek zve-čer pa so Prusaki ponovili svoj poskus. Brez vsa-kega povoda so napadli češko občinstvo s pali-cami ter psovskami, ne da bi bila pri tem posre-dovala policija. Kmalu se je nabralo na mestu do 3000 ljudi obeh narodnostij. Nemški nacionalci so peli »Wacht am Rhein«, Čehi so jim odgo-varjali s »Hej Slovane«. Policija se Nemcev ni dotaknila ter aretovala le braneče se Čehi. Ko-nečno je došlo vojaštvo, da je razpršilo tuleče Germane.

Shod poljskih zdravnikov in naravo-slovcev v Poznanju se ne vrši. Oglasilo se je za ta shod že nad 800 vdeležnikov z raznih stranij slovanske zemlje in bil bi impozanten pojav slovanske moči. Toda pruska vlada, ki bi danes raje videla nego jutri, da do cela izumre poljski rod na »nemških« tleh, je uvidela tu grozno ne-varnost za obstoj Germanstva in najbrže tudi cele Nemčije in je vsled tega z vso silo pritiskala na prireditelje shoda. Naznanila je predsedstvu, da se shoda ne sme vdeležiti noben inozemec, Av-strijec, Rus itd., in da se na shodu ne sme ziniti niti jedna besedica, ki bi ne imela strogo strokov-nega pomena. Umevno je, da v takih okolištinah ni kazalo prirejati shoda na pruskih tleh. Vsled tega se je potem sklenilo, da se vrši napovedano zborovanje v Krakovu, toda najbrže je došel skli-catelj z Dunaja podoben migljaj glede pruskih podanikov, kakor poprej iz Berolina. Iz tega vzroka se je konečno sklenilo, da se shod letos sploh ne vrši.

Rumunskega kralja Karola doleti sedaj izredna sreča; bolgarski knez Ferdinand podeli mu namreč hrabrostno svetinjo, katere vitez je že od rojstva sem mali princ Boris. Ko se je knez Ferdinand minulo jesen mudil v Bukareštu, je na svoje veliko začudenje opazil, da kralj Karol še nima tega reda. Pripomniti pa treba, da smatra knez za grozno resno vse, kar je v zvezi z do-stojanstvom. Izjavil je toraj že tedaj, da mu po-deli in dopsilje bolgarsko hrabrostno svetinjo. No, te dosedaj kralj Karol še ni videl, pač pa spremljata sedaj kneza Ferdinanda dva viteza samo radi tega v Bukarešt, da se z vso slovesnostjo podeli odlikovanje rumunskemu kralju, ki je menda ne pričakuje posebno težko.

Dreyfusova afera v francoski zbornici. Sedaj je znan odgovor vojnega ministra Cavaignaca na interpelacijo posl. Castelina, v kateri je vprašal vlado, kako stališče zavzema napram Dreyfusovi aferi. Glavna vsebina ministrovega odgo-vora obstoji v tem, da je vlada popolno prepri-čana o njegovi krivdi in da je vojno sodišče oba-krat popolno pravilno postopalo. Vlada ima dovolj dokazov za Dreyfusovo krivdo in ne bo dopustila, da bi se onečaščala armada. Vsega Cavaignac z ozirom na zunanje države ni mogel razodeti, vo-ljan pa je na zahtevo zaupljivo odkriti vse do-kaze. Povedal pa je, da je vladi na razpolago tudi nekaj dokazov o krivdi Esterhazyjevi in bo vsled tega odredil proti njemu novo preiskavo. Z mi-nistrovim odgovorom so zadovoljni razun židov-skih in socijalističnih vsi poslaniški krogi, po-slednji pa zahtevajo, da se vsa zadeva še jeden-krat temeljito preišče. Na prošnjo Dreyfusove so-proge bo pravosodni minister odgovoril, da ni opravičena zahtevati, da se njen mož oprosti, opi-rajoč se na izjavo vojnega ministra in na predle-žeče dokaze.

Cerkveni letopis.

Duhovne vaje.

Iz Šmihela pri Novem Mestu.

Gorečnost našega preč. gosp. župnika in duh. svet. A. Peterlina hvaliti, bi se reklo vodo v morje

nositi. S svojim delovanjem si je postavil že davno »monumentum aere perennius«. Naj bo prepričan, da tudi naslednje vrstice nimajo namena mu po-klone delati; samo nekatera dejstva, ki so po-sebno posnemanja vredna, hočemo označiti.

V zadnjih štirih letih smo imeli zaporedoma 1. 1894 misijon in lansko leto, kot njega ponav-ljanje duhovne vaje za vsaki stan posebe. Obilno sadu so rodile zlasti duhovne vaje, ki so se ob-hajale od 2. do incl. 15. aprila 1897; samo do-mačih faranov bilo je med tem času 2600 pri sv. obhajilu. Prisrčna hvala še jedenkrat g. voditelju Nežmahu, gg. Krivcu in Navinšku iz družbe sv. Vincencija Pavla za nesebično požrtvovalnost. Le-tos je hotel preč. gosp. župnik poskusiti z duhov-nimi vajami za šolske otroke in tudi te obnesle so se vrlo dobro. S prva se je nameravalo naklo-niti to duh. dobroto samo gojenkam zavoda d. N. D.; a preč. g. župnik si je kmalu premislil, češ bliža se prvo sv. obhajilo in ni je lepše prilike, otrokom trajno vtisniti v spomin najlepši dan člo-veškega življenja, kakor v duh. vajah. — Zraven tega naj bi tudi stariši slišali, kako s pridom vzgajati svoje ljubljence.

Zato so se določile vaje od 27. junija do 1. julija t. l., ki so se vršile v farni cerkvi za vso mladež do 17. leta. Vodil jih je preč. g. Klančnik iz družbe sv. Vinc. Pavla. Vsaki dan sta bila dva govora, primerna mladini v taki starosti, s poseb-nim ozirom seveda na one, ki so bili odločeni za prvo sv. obhajilo. Udeležba je bila prav povoljna, govori izvrstni. V prostem času se je molil rožni venec, križev pot itd. Misli bi si kdo, da taka pobožnost ni umestna za slabotne otroke; ali tu se je pokazalo nasprotno. Posebno deklice so ka-zale toliko vnemo, da smo se kar čudili. Komaj so pričakovale gosp. misijonarja.

Vem, da č. šolskim sestrām ni prijetno, ako se jih javno hvali; pa reči moram, da imajo one velikanske zasluge za razvoj duh. življenja med mladino.

Sklep je bil 1. julija. Pri sv. maši ob 6. uri so bili obhajani oni, ki so že bili prejšnja leta pri sv. obhajilu; nepreštete vrste so se neprene-homa pomikale k mizi Gospodovi. Ob 7. uri je maševal gosp. župnik ter podelil otrokom prvo sv. obhajilo. Pred sv. mašo je gosp. voditelj še jedenkrat nagovoril navzoče ter slikal v krilatih besedah ljubezen Odrašenikovo v najsvetejšem zakramentu. — Bog plačaj stotero gosp. govor-niku ves trud!

Tedenski koledar.

Nedelja, 10. julija: 6. pobink., evang.: Jezus nasiti 4000 mož. Mark. 8. Felicita in 7 si-nov. — Ponedeljek, 11. julija: Pij I. p. — Torek, 12. julija: Mohor in Fortunat mm. — Sreda, 13. julija: Anaklet p. — Četrtek, 14. julija: Bonaventura šk. — Petek, 15. ju-lija: Razdelitev ap., Henrik. — Sobota, 16. ju-lija: Marija škap. karmelska. — Solnce izide 15. julija ob 4. uri 31 minut, zaide pa ob 7. uri 41 minut. — Lunin spremen: Zadnji krajec 10. julija ob 5. uri 41 min. — Musica sacra: v nedeljo 10. julija v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Tretja Cecilijina maša, zl. Fr. Schöpf, graduale zl. A. Foerster, offertorium zl. K. Ett. Po veliki maši k zlati maši prečastitega gospoda kanonika Andreja Zamejica Te Deum, zl. Anton Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: zlata maša preč. g. župnika Josipa Jereba, četrta maša zl. M. Brozig, graduale Foersterjev, ofertorij zl. J. Geiger, Te Deum Belarjev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. julija.

(Katoliško politično društvo v Ljubljani) skli-čuje dne 17. julija v Selcih nad Škofjo Loko v prostore Jan. Vrhunca ob 3. uri popoldne shod. Na dnevnem redu sta: 1. Poročilo državnega po-slanca Pogačnika. 2. Poročilo državnega po-slanca dr. Kreka. — K obilni udeležbi vabi odbor.

(Osebna vest.) Deželni predsednik eksceleuca baron Hein je danes za več dnij odpotoval na Notranjsko.

(Klerikalno kulturno delo.) Pod tem zaglav-jem, ki jasno kaže namen, poroča sinočni »Slo-venski Narod«: »Linzer Montagspost« poroča, da

se v deželi krščanskih socialistov, na Nižje - Av-strijskem, v ogromnem številu razširja 215 strani obsegajoča »molitvena« knjižica z naslovom: »Geistlicher Schild gegen geist- und leibliche Gefährlichkeiten, allezeit bei sich zu tragen.« Opazka pod naslovom pravi, da so dotične »molitve« in »blagoslovi« deloma božje sporočilo, deloma spisi svetih očetov. Vse pa da je aprobiral Urban VIII., rimski papež. V tej lepi knjigi je čitati na str. 3.: »Ta evangelij je jako močen proti nevihti, duho-vom in raznim nevarnostim«; na strani 11.: »Ti verzi imajo tako moč, da jih satan ne more tr-peti, ter kar proč teče, ako jih kdo pobožno go-vori; na str. 19.: »Kdor imena svetih treh kraljev pri sebi nosi, je obvarovan padavice«; na strani 20. in 21. so te-le črke: + Z. + D. J. A. + B. J. Z. + J. A. B. + E. H. G. F. — F. R. S. »Kdor ta znamenja mej kugo nosi pri sebi, je zavarovan, ali če se te črke na vrata napišejo, ne dobi nihče v hiši kuge.« In tako ima ta krasna knjiga na vsaki strani »molitve« in »znamenja« proti satanu, proti ognju, proti umoru, proti toči in streli, proti copnicam, proti jalovosti živine, proti »začaranosti« jedil itd. — Zdi se, da so take knjige bolj nenravne in škodljive, kakor najlibe-ralnejši — roman! — Tako »Slovenski Narod«. Mi pa pravimo, da je takim knjigam iskati izvora tam, kjer ga imajo tudi naturalistični romani, namreč v dobičkaželjni špekulaciji na zaslepljenost ljudi. Samo, da tudi pri tej »molitveni« knjigi niso špekulantje črni klerikalci, marveč ljudje materijalističnih nazorov, prav kakor pri natura-lističnem romanu. V tem slučaju je špekulant z »molitveno« knjižico — žid. Piše se Ludwig Neu-mann in je doma v Augsburgu, kjer se je tudi natisnila ta »molitvena« knjiga. Knjižica je seveda brez aprobacije škofove. Že večkrat izišle so jednake »molitvene« knjige in so duhovni že več-krat opozarjali državno oblast na raznašanje takih »molitvenih« knjig ter zahtevali, da se prepove razpečevanje. Kristijanu že prva zapoved prepove-duje praznoverje, in pred praznoverjem svarili so in svare vsi »klerikalni« časniki. Skrajno podlo je torej od liberalnega časnikarstva, podtikati »kle-rikalcem«, kakor imenujejo te vrste listi verne katoličane in duhovnike, take »molitvene« knji-žice, katere nosijo že na čelu pečat svojega židov-skega izvora. Ako špekulira žid s takim »molit-venikom« na neumnost ljudi, morejo biti odgo-vorni za tako umazanost »klerikalci« prav tako malo, kakor za razpečevanje umazanega natura-lističnega romana. Značilno pa je, da je »Slo-venski Narod« tako hlastno segel po tej najno-vejši protiklerikalni izmišljotini nemških nacio-nalnih in liberalnih listov, značilno je, da jo je objavil baš pod gorej omenjenim zaglavjem. Zdi se, da je namen »Slovenskega Naroda« prozoren. — Tudi pri nas razširjati hoče, kakor čujemo, omenjeni žid svoj »molitvenik« in opozarjamo s tem svoje bralce, da se vedo ravnati.

(Vseučiliški vstanovi) dovoljeni od kranjskega deželnega zbora je podelil deželni odbor dr. Re-genu in dr. Žolgarju.

(Dr. Mihael Opeka) daruje po svojem povratku iz Rima v svojem rojstvenem kraju na Vrhniki prvokrat sv. mašo v nedeljo, dne 17. julija. Ker se bo ta dan na Vrhniki slovesno obhajal, se va-bijo k tej slavnosti vsi njegovi sošolci, prijatelji in znanci. Kedor izmed gospodov se misli udele-žiti njemu na čast prirejenega banketa, naj se blagovoli pismeno prijaviti vrhniške kapelaniji.

(Imenovan je) pomožni uradnik Janko Svetlin magistratnim pisarniškim praktikantom.

(Serenada.) Pevsko društvo »Slavec« priredi danes zvečer ob 9. uri serenado svojemu usta-novnemu članu preč. gospodu kanoniku A. Za-mejcu povodom njegove zlote maše.

(Znamenje sv. Trojice) na Marije Terezije cesti, katero je potres znatno poškodoval in katero se je svojedobno nameravalo premestiti na kak drug prostor, ostane na dosedanjem mestu in bo v krat-kem popravljeno. V zadnji seji obč. sveta je na-znanil župan, da je deželni predsednik v svrhu poprave dovolil svoto 1000 gl. iz preostanka po-tresnih darov, vsled česar poprava znamenja mestni občini ne bo povzročala nikakih stroškov.

(Birmovanje) v lavantinski škofiji bode: 10. ju-lija pri Št. Petru v Gor. Radgoni, 11. julija pri Kapeli, 12. v Veržeju, 13. v Ljutomeru, 14. pri Sv. Križu, 16. pri Mali Nedelji, 17. v Št. Juriju ob Ščavnici.

(Redni občni zbor »Glasbene Matice«) bo v petek, 15. t. m., zvečer ob 8. uri v »Matični dvorani«. Na dnevnem redu so običajna poročila, volitev predsednika in 13 odbornikov in posamezni nasveti.

(Ribniška podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo dne 10. julija popoldne ob štirih občni shod v čitalniški dvorani.

O d b o r.

(Glasbene Matice šola v Novem Mestu) sklepa pouk svojega prvega poluletnja v torek 12. julija t. l. Tistega dne ob 5. uri popoldne bode v čitalnični dvorani skušnja učencev v igranju na klavir in na gosli ter v petju. Takrat se prvič igra na nov društven koncertni klavir. Po skušnji se učencem razdele spričala. K skušnji imajo prost pristop društveniki Glasbene Matice i po njih vpeljani prijatelji. — Po skušnji ob 7. uri zvečer je v pevski sobi zborovanje novomeških članov Glasbene Matice, pri katerem se podata račun o dosedanji upravi in proračun za prihodnje šolsko leto ter se voli novo šolsko upravnništvo za imenovano šolsko leto 1898/99, obstoječe iz 7 članov. Takrat se vpisujejo tudi novi člani Glasbene Matice. — Učenci za bodoče šolsko leto se vsprejemajo v Narodnem domu pritlično na desno tudi že v sredo 13. julija t. l. od 11.—12. ure popoldne in od 1.—3. ure popoldne, dalje v petek 15. julija t. l. od 9.—12. ure dopoldne. — Pogoj so, da je oče učenca oziroma njegov zastopnik član društva in da plača letnino 2 gld. ter za vsakega gojenca za celo leto vpisnino 1 gld. Za pouk v petju ni nikakega drugega plačila, za pouk na klavirju in na gosli pa je še učnine 1 gl. 50 kr. na mesec. Siromašni učenci se bodo kolikor mož oprostili učnine ali popolno ali delno. Oprostili se bodo pred vsem pridni učenci, ki so se že doslej učili na društveni šoli, začetniki morajo poprej pokazati svojo sposobnost in marljivost. Za oprostilno prošnjo treba jednacih izkazov in potrdil, kakor na drugih javnih šolah.

(Volilske shode) skliče državni poslanec gospod dr. L. Gregorec v šmarijskem, šentlenartskem, ormoškem in ptujskem okraju. Prvi bode v Šmarjah v nedeljo 17. julija ob 3. uri popoldne pri g. Jagodiču. Jutri bode v Št. Petru v kozjanskem okraju poročal deželni poslanec vitez Berks.

(Voditelja v bogoslovnih vedah) je izšel ravno kar 2. zvezek. Vsebinske številke, katera ima 1 polo priloge, je kakor prve, raznovrstna in prav izborna: Dr. Fr. Sedej: O nekaterih znova najdenih spomenikih, tičočih se sv. pisma. (Dalje). Dr. I. Mlakar: V znamenju sv. križa. (Dalje). Dr. M. Matek: Katero oblast ima cerkev in katero država v cerkvenih stvareh? (Dalje). Dr. Fr. Kovačič: Nauk o vstajenju v rimskih katekombah. Dr. A. Medved: Iz časov vernega razumnštva. (Dalje). Dr. Jožef Pajek: Cerkev naše ljube Gospe na Lebarju pri Mariboru. A. Kržič: Priprave za biblične kateheze. — Razno terosti. — Slovstvo. — Književne drobtinice. — Poleg tega pa še jedno polo obsegajoča priloga: M. Slekovec: Duhovni sinovi slavne nadžupnije konjiške. (Življenjepisne črtice.)

(Razpisane službe.) Na kmetijski šoli v Mariboru se odda služba sadjarskega vrtnarja s plačo 500 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do 15. avgusta ravnateljstvu. — Razpisane so podučiteljske službe v Ribnici, v Vuhredu, na Ponikvi in v Jorkloštru, učiteljska služba v Marenbergu.

(Kresovi) na čast sv. Cirilu in Metodu v rogaškem, šmarskem okraju, okoli Slatine, v savinjski dolini, po vojniški okolici in drugod so gorili na večer dne 4. julija.

(Slovenska gimnazijalka v Trstu.) Hčerka zdravnika dr. Frana Mandiča v Trstu je napravila skušnjo na I. gimnazijalnem razredu z odliko.

(Odvetniški izpit) je te dni z izvrstnim uspehom napravil v Gradcu g. dr. Fran Majer.

(Na slovensko-nemški gimnaziji v Celju) se vrši vpisovanje za prvi razred dne 15. julija in 16. septembra od 8. do 12. ure dopol. v Šolski ulici št. 21.

(Ponesrečil se je) včeraj dopoldne polir Schwab iz Gradca, ko je dokončaval delo pri vodnjaku na Kolizejskem vrtu. Ravno ko je hotel odžagati nek tram, mu spodrsne in pade v 14. m. globok vodnjak, v katerem je bila 4 m. globoka voda, in si ob zidu razbije črepinjo. Polic.

stražnik Plevnik ga je mrtvega potegnil iz vodnjaka.

(Pravica do pokojnine) Vsled jednega posebnega slučaja je pravosodno in finančno ministerstvo sporazumno določilo, da imajo v smislu §§ 2., 5. in 7. postavbe od 14. maja 1896 vdove in sirote po državnih uradnikih in slugah, kateri so čez pet let aktivitetne službe odmrli (izvzemši samomor), že pravico do normalne pokojnine oziroma oskrbnine.

(Dar.) Gospod Fran Kalister je daroval svoto 100 gld. »Bratovščini hrvatskega ljudstva v Istri« ter postal tako ustanovnik tega lepega društva. Hvala mu v imenu dobre stvari!

(Pobegnil je) uslužbenec Jos. Lustik iz Begunj. Dobil je od svojega gospodarja 4. t. m. 160 gl., da ž njimi plača delavce, a je z denarjem izginil. Sumijo, da je Lustik pobegnil v Ameriko, kjer je že enkrat bival.

(Romanje dunajskih mož v Marijino Celje.) Kakor druga leta, tako so Dunajčanje še posebno letos v proslavo cesarjevega jubileja priredili romanje v Marijino Celje. Dne 4. julija je imel slavnoznani govornik P. Abel v Avguštnski cerkvi na Dunaju pripravljavni govor. — Spominjal je v začetku govora podlega pisarenja »Arbeiter-Zeitung« in »Ostd. Rundschau«, katera lista se norčujeta iz molitve katoliških mož. Romali smo, pravi govornik, pred dvema letoma v Marijino Celje, da izprosimo blagoslova krščanskemu gibanju na Dunaju. Je-li bila naša molitev zaman? Ali niso bili izvoljeni naši možje? Molitev krščanskega ljudstva je opravila več kakor vse njih črnilo in peresa! — Potem opozarja P. Abel na tri stvari, katerih pogreša krščansko gibanje, in te so: 1. upanje, 2. ljubezen in 3. molitev. Kristjani premalo upajo; mislijo, da je na svetu že tako slabo, da bolje ne more več biti. Res je, pri nas so silno slabi časi, zlasti kar vero zadeva. Govornik navaja tu nekaj vzgledov, katere je on sam doživel. Slišal je nekoč na Češkem neko socijalistiško govornico, ki je rekla: Imam odrasčeno hčer, ki si služi z lastnimi rokami svoj kruh, toda, da vidim svojo hčer, ko bi se prekrizala, odsekala bi ji roko s sekiro! Potem navaja še več drastičnih vzgledov. Tako n. pr. je umrlo letos v nekem industrijskem češkem mestu od 1. prosinca do 30. aprila 17 odraslih moških, 19 ženskih oseb in 21 otrok; med temi se poklicali k sebi duhovnika le 3 moški in 5 žensk; izmed teh 36 odraslih oseb jih je imelo le 13 cerkven pokop, in med 21 otroki samo 14, vse druge je grobar brez kakega obreda zagrebel v jame. In vsega tega je kriv le tisti pesimizem, tisto mnenje, da ne more biti bolje. Dunaj sam nam je živ dokaz, da lahko upamo v boljše bodočnost. V času reformacije je bilo v dunajski škofiji 249 župnij brez duhovnikov. Kjer je bil še kak duhovnik, je bil tudi ta že Lutrov pristaš. Reformacija je preplavila vseskozi Dunaj in njegovo okolico. In vendar je postal Dunaj zopet katoliški in je ostal do današnjega dne. Torej proč s pesimizmom! Pesimizem razširjajo socijalistični listi, da sejejo med ljudi nezadovoljnost, — ker brez nezadovoljnosti je revolucija nemogoča. Mnogi mislijo, da se Avstriji ne da več pomagati, da se ji bliža konec. Toda to mislijo le nevedneži. Veliko večje nevarnosti so ji pretile za časa Ferdinanda II., toda pobožni vladar se je obrnil do Križanega, in začul je glas: »Ne boj se!« In Avstrija je zopet vstala mogočna in čvrsta. Tudi za vladanja Marije Terezije so mnogi obupavali nad Avstrijo. Toda tudi takrat je premagala pobožna kraljica z božjo pomočjo vse nevarnosti. In sedaj, ko preté naši Avstriji nove nevarnosti, zdaj bodemo šli v Marijino Celje, katero je že Marija Terezija tako visoko čislala, in bomo molili za domovino in vladarja. Drugič je med nami premalo ljubezni. Mnogi katoličani hvalijo Boga, da niso taki, kakor drugi — tudi kristjani. To kaže, kako malo krščanske ljubezni imamo. Res je, da ni vse tako, kakor bi moralo biti. Toda zato jih še nikakor ne smemo zavreči; saj imajo dobro voljo, a slabi so še. Toraj več ljubezni in prizanesljivosti! Tretjič premalo molimo. Zato vas prosim, vdeležite se prav številno tega romanja. Posvetimo svojo domovino v Marijinem Celju varhinji Avstrije. Naposled podá P. Abel še nekaj potrebnih pojasnil glede romanja.

(Socijalno-demokratski raj) Nedavno je bil obsojen hud socijalist Venceslav Bednar v Hru-

dinu na Češkem na deset let v ječo zaradi tega, ker je s sekiro ubil svojo ženo, zato ker je branila svojim otrokom brati umazane socijalno-demokratske liste. Iz sodnijske razprave, ki se je vršila proti tej zverini v človeški podobi, objavljamo nekaj predsednikovih vprašanj in obtožbenih odgovorov, da čitatelji vidijo, do kakih strahot morajo dovesti socijalistični nauki, ako se iz njih izvajajo zadnje posledice. Predsednik: »Žena je želela, da vi hodite v cerkev«. Obtoženec: »Jaz bi že hodil, če bi mi to plačali«. Preds.: »Vi ste se z ženo prepirali zaradi socijalističnih časnikov«. Obtož.: »Da, žena ni pustila, da bi jih bili otroci brali. Meni je bilo veliko na tem in jaz sem hotel, da mene poslušajo. Ko se je pri neki priliki temu uprla, udaril sem jo večkrat s sekiro po glavi«. Preds.: »Ali vam je žal zato, kar ste storili?«. Obtož.: »Prav nič!«. Preds.: »Vi ste torej prepričan, da pride do tega, da se vse imetje razdeli«. Obtož.: »Gotovo! Upali smo, da se to zgodi že prvega letošnjega maja«. Preds.: »Kdo vam je to obetal in kaj vse se vam je obetalo?«. Obtož.: »Naši »sodrug« so mi zagotavljali, da mi dajo 1. maja dve kravi, nekaj polja in drugo ženo. No pa če si tudi letos nismo razdelili imetja posestnikov, ni dvoma, da zato pride oni dan, da pride za stalno«. Preds.: »Ne le da sami niste hodili v cerkev, tudi svoje drugove ste zadrževali, naj ne hodijo v cerkev; svojim otrokom pa ste to strogo zabranili in ste jih pretepali, ako so kedaj šli v cerkev«. Obtož.: »To se samo po sebi razume, otroci morajo poslušati očeta, žena pa moža«. Preds.: »Vi ste učili otroke, da človek ni drugega ko žival; kadar vol izgubi svojo kri, pogine in od njega nič ne ostane, tako da se zgodi tudi s človekom«. Obtož.: »To je resnica. Človek je žival, kakor vse druge. O tem sem trdno prepričan«. Preds.: »Povejte mi, kedo je vas tega naučil?«. Obtož.: »Socijalni demokrati in njih časniki?«

(Občina Kastav) v Istri je poslala po svojem starešinstvu prošnjo do Nj. Veličanstva cesarja, da se ustavi izterjanje zloglasne šolske takse.

(Iz »Legine« Istre!) V Zrenju, občine optalske v Istri, se nahaja »Legina« šola, na kateri se pridno vzgaja v mladini »italijanski patrijotizem« in se uče otroci hrvatske narodnosti šteti roglje na italijanskem pentagramu, — a krščanskega nauka se ne uče. Ni čuda! na tej šoli niti ni učitelja za veronauk — zakaj? Ker oni, katerih misel je porodila »Lego«, nimajo ravnih nosov in sinovi Abrahama in Izaka ne žele nič nujnejega, kakor da se prej ko prej zatre krščanska vera. Rojaki na noge! Zdaj znate, kaj je »Lega« — vse preveč je že te golazni v bedni in čedalje bednejši Istri, ali se naj še nadalje svobodno širi ta svojat na naših slovanskih tleh?

(Čožoti v Piranu.) Kakor se je zdaj izvedelo, bili so oni »Piranci«, ki so poslali svoje otroke birmovat v Poreč k škofu Flappu, sami umazani čožotski ribiči, ljudje, ki prihajajo s svojimi umazanimi čolni od Benetk na avstrijsko stran ribarit in jemat domačinom zaslužek. Kdor vidi te ljudi v njihovi podobi, mora imeti železen želodec, da se mu ne gnjusi jesti rib, ki prihajajo iz rok teh — »ribčev«. Kaki so morali biti otroci teh »krščanskih« starišev, si je pač lahko misliti in »Piccolo« in njegovi — somišljeniki v tej zadevi naj si le oblizujejo mastne prste ob »lekciji«, ki so jo dali ko solnce čistemu tržaškemu škofu Šterku — piranski Čožoti!

(Sejmi po Slovenskem od 11.—16. julija.) Na Kranjskem: 11. v Polniku, Slančjem Vrh, na Travi in v Senožečah; 12. v Trebnjem, Planini, Kropi, Gor. Planini, Zg. Tuhinju in Jagnenci; 13. v Starem Logu na Kočevskem. — Na slov. Štajerskem: 11. v Lembergu in Dobovi; 12. v Rogatecu, Šoštanj, pri Sv. Marjeti v Gorici; 15. v Zdolah; 16. v Dobji. — Na Primorskem: 11. v Palmi, Ogleju (3 dni), Suti in Osobu (3 dni); 12. v Sežani.

Društva.

(Slov. kat. delavsko društvo) priredi v nedeljo 10. t. m. pop. ob 5. uri društven shod v »Katoliškem domu«.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) Vabilo na veliko vrtno veselico, katero priredi pevsko društvo »Ljubljana« v nedeljo, dne 10. julija t. l. na vrtu pri »Virantu«. Godba sl. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27. Zače-

tek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina za osebo 20 kr. Čast. podporni člani so vstopnine prosti. Na obilno vdeležbo uljudno vabi odbor pevskega društva »Ljubljana«.

(Slov. pevsko društvo v Ptuj) prosi dotična društva in posameznike, ki še niso dobili za dne 14. avgusta v Celju vršči se veliki koncert določene skladbe, in se koncerta name-ravajo udeležiti, da po dopisnici naznanijo, koliko komadov potrebujejo. Odbor.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Neime-novan »za dve kazni« 10 gld. — G. A. Hočevan, župnik na Brezovici, 3 gld. kot darilo za najbolj-šega dijaka. — G. Orel, trgovec v Kamniku, 5 gld. — A. St. S. 5 gld. — M. N. iz Zapog 4 gld. — G. A. Jamnik, župnik v Sorici, 10 gld. kot kruhe sv. Antona. — G. J. Zupan, župnik v Motniku 2 gld. 20 kr. v spomin pokojnega sošolca g. Gre-gorija.

Bog plačaj!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. julija. Člani izvrševalnega od-bora poljskega državnozbornskega kluba bi-vajo tukaj ter so imeli danes važne razgo-vore z grofom Thunom; poleg razmer v Ga-laciji bil je v razgovoru tudi splošen poli-tičen položaj. Razgovor je bil tudi o raz-pustu državnega zbornega in o razpisu novih volitev za slučaj, da voditelji nemško-libe-ralnih strank sklenejo, da se razgovorov z grofom Thunom ne vdeležé. Za ta slučaj se pričakujejo važni odloki od strani vlade.

Dunaj, 9. julija. Pri jutrajšnjem posve-tovanju bodo nemško-liberalni in nacijski zaupniki sklenili, da se ne vdeležé razgo-vorov z grofom Thunom, dokler se ne razve-ljavijo jezikovne naredbe.

Dunaj, 9. julija. Razven poljskih po-slancev bivata na Dunaju tudi poslanca dr. Herold in dr. Stransky.

Levov, 9. julija. Ako se izgrede ne bodo ponavljali, bo obsedni stan prihodnji mesec odstranjen.

Levov, 9. julija. »Slovo polskie« piše, da vlada ne namerava nastaviti tolmačev pri sodiščih na Češkem in Moravskem, marveč pri vsakem sodišču nastaviti več ali vsaj jed-nega uradnika, ki je zmožen obeh deželnih jezikov.

Pariz, 9. julija. Car Nikolaj in kraljica Viktorija sta izrazila predsedniku Faure so-žalje nad nesrečo, ki je zadela ladijo „Bour-gogne“. V Boston je došlo dosedaj 162 oseb, ki so se rešile smrti.

Sinaia, 9. julija. Bolgarski knez je iz-ročil rumunskemu kralju insignije bolgar-skega vojaškega reda za hrabrost v vojski I. vrste.

Vojska mej Spanijo in Ameriko.

Premirje mej španjsko in ameriško armado pri Santiago de Cuba je zopet podaljšano do da-našnjega dne in se morda še podaljša, ako v tem času nobena bojujočih se sil ne dobi pričakovane pomoči. O ameriških pomočnih četah na Kubo se še nič ne govori in se sploh ne ve, ali so že na potu, ali pa jih vojna uprava še le organizuje v Tampu ali kje drugje. Nekaj več je pa znanega o pomoči, ki dojde španjski posadki. Minister za javna dela je namreč nekemu izjavil, da odrine kakih dvanajst bataljonov iz Havane proti San-tiago. Kdaj pač prehodijo ti bataljoni nad 800 km. dolgo pot? Ako bi se čete poslužile železnice do Sta. Clara, kar pa ni gotovo, jim preostaja še vedno do 500 km. pešpota, za kar bi potrebovale v normalnih razmerah mesec dni, v sedanjem deževnem času pa gotovo še jedenkrat toliko. Po morju jim je pa pot na vseh straneh zaprta, ker so Amerikanci gospodarji na morju.

Oba dela sta torej nekako jednaka, vender se mora ameriški general Shafter nahajati še v slabelih razmerah, kakor pa španjski poveljnik, ker sam ponuja premirje in stavi predloge glede podaljšanja, ki se potem v Santiago vsprejemajo.

Bolj delavno pa je ameriško brodovje. Ko-maj je Mac Kinley dobil poročilo o zmagi pri Santiago, je že naročil admiralu Watsonu, naj takoj odrine proti Španiji, da še tam pokaže moč ameriških krogelj. Ob jednem je pa predsednik podpisal dekret, po katerem se pridruži Zjedin-jnim državam tudi republikanski otok Hawaii, ka-kih 10 dni od San Francisco oddaljena važna postaja za premog.

Rim, 9. julija. O posredovanju papeže-vem mej Amerikanci in Španjci ni tukaj nič znanega.

Madrid, 9. julija. Admiral Barassa ima nalog s tretjim brodovjem varovati atlantsko obrežje, admiral Camara pa sredozemsko obrežje proti napadom.

Madrid, 9. julija. Španjski konzul v Hongkongu brzojavlja, da je velika večina vstašev zelo sovražna došlim Amerikancem, posebno še zamorcem. Vstaši so zasedli Ca-vite in branijo trdnjavo proti Amerikancem.

Suez, 9. julija. Camarovo brodovje je že drugi dan usidrano 5 milj od Sueza. Pri-čakuje namreč ladije „Pelaya“, katere stroj treba popraviti. Camara je obiskal včeraj guvernerja.

Santiago, 9. julija. General Pando ni dospel s svojimi četami v Santiago, marveč se nahaja na potu v Havano. Obe armadi sta prejeli sporočila, da se mej Madridom in Washingtonom vrše dogovori glede pre-mirja.

Washington, 9. julija. General Shafter in admiral Sampson sta določila vojni na-

črt, po katerem se prične bombardovanje Santiago danes opoldne iz zunanega zaliva.

Washington, 9. julija. Jednajst manj-ših ladij, ki so bile na potu v Santiago de Cuba, se je potopilo mej viharjem ob ku-banskem obrežju. Osojbe je rešeno.

Newyork, 9. julija. General Shafter po-roča, da se je podaljšalo premirje do danes opoldne.

Splošno priznano Je kot najboljše odvajalno in prebavljivo sredstvo Sagrada Malaga - vino.

Cena 1 vel. stekl. 1 gld. 20 kr. Dobiti je v deželni lekarni pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani, 165 1 17
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
Telefon šte. 68.

Umrli so:

8. julija. Aleksander Švab, vodnjakar, 62 let, Marije Te-rezije cesta 9, se je ubil.

V bolnišnici:

5. julija. Mihael Švajgar, gostač, 58 let, naduha.
6. julija. Ignacij Lomberger, godec, 41 let, pljučnica.
7. julija. Anton Troha, kajzarja sin, 5 mesecev, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Ura	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nobe	Padačina v 24. urah v mm.
8	9 zvečer	732-1	14-9	sl. svzh.	skoro jasno	
9	7. jutraj	733-6	12 0	sr. vzh.	oblačno	1-5
	2. popol.	733-1	18 7	sl. jizab.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 15.8. za 3-7° pod normalom.
Včeraj popoldne kratek dež z grmenjem.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Cvetje s polja modroslovskega. Kratek sestav glavnih modroslovskih naukov. Spisal dr. Fran-čišek Lampič. Stane 60 kr., s pošto 65 kr.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celega leta. — Spisal o. Brunon Veremysse, du-hovnik D. J.; preložili lavantinski bogoslovci — I. zvezek (od 1. prošnja do 30. rožnika) velja breš 1 gld 50 kr., po pošti 10 kr. več. — II. zvezek (od 1. malega srpnja do 31. grudna) ima isto ceno.

500 52-53

Preč. duhovščini
vijudno priporočam
svojo delavnico
za
slikarstvo na
steklu,
slike za izdelovanje
cerkvenih oken
in ometno slikarstvo
Ed. Stuhl
v Gradcu,
Annenstrasse 35.
Najboljša spr-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Št. 23.480

Razglas.

474 1-1

V torek, dne 12. t. m., popoldne ob 4. uri vršila se bo na lici mesta

prodaja cinkovih plošč in žlebov

podrtega mestnega rastlinjaka pod Tivolijem.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 8. julija 1898.

Št. 23.486

Razpis ponudbene razprave.

472 2-1

Podpisani magistrat vsled sklepa občinskega sveta z dne 7. julija letos razpisuje pismo ponudbeno razpravo za

oddajo vseh potrebnih stavbnih del za zgradbo „Mestnega doma“

na Cesarja Jožefa trgu radi nujnosti na dan

14. julija letos ob 10. uri dopoldne.

Dotični načrti, sestavek mer, pogoji in drugi pripadajoči pripomočki se dobivajo v pisarni mestnega stavbenega urada ob navadnih uradnih urah.

V ponudbah nastavi naj ponudnik s številkami jednotne cene in na njih podstavi preračunjeni skupni znesek s številko in besedami ter oddaj te ponudbe zapečatene in opremljene s 5 odstotnim vadijem v gotovini ali v vrednostnih papirjih do določenega roka pri podpisnem magistratu, o čemer se pripominja, da se sme ponujati za vsa dela vkup, pa tudi za vsako skupino del posebej.

Na ponudbe, ki bi došle prekasno, in na take, katere bi se ne ujemale popolnem z navedenimi pogoji, se ne bode oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 8. julija 1898.

Koverta s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča

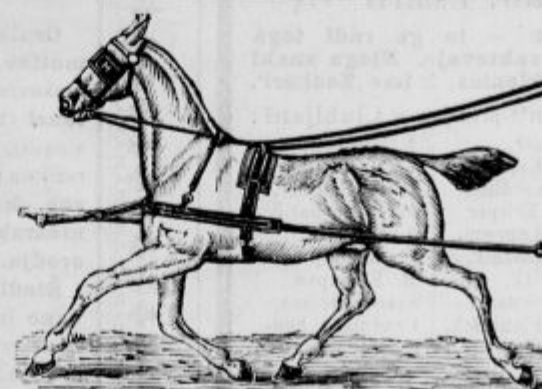
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Milo družbe sv. Cirila in Metoda

mala zaklopnica 6 kosov 30 kr.
1 kos 6 "
velika zaklopnica 6 kosov 50 "
1 kos 10 "

Trgovci na debelo dobijo popust.
Dobiva se v glavni zalogi pri g. Vaso Petričiču in v drugih narodnih trgovinah.

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič,
jermenar in sedlar
Sv. Petra cesta 34
Ljubljana,

priporoča se slavnemu
občinstvu in prečistiti
duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katere okusno, trpežno in ceno izvršuje.
Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.
Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Za Marijine družbe!

Pri predstojništvu dekliške Marijine družbe v Škofji Loki se dobi:

1. Otrok Marijin,

opravilnik in obrednik za (mladeniške in dekliške) Marijine družbe. — Cena lično v platno vezanemu izvodu 45 kr.

2. Najboljša mati,

molitvenik za kongreganiste in vse častivce Marijine; v platnu z rdečo obrezo 45 kr.

3. Po Mariji k Jezusu!

obe zgoraj imenovani knjigi skupaj vezani — v platnu 75 kr., v usnju z zlato obrezo 1 gld. 5 kr. 422 10—4

4. Posvečenje,

100 izvodov 1 gld.

Na korist kongregacijam pri obilnejših naročilih družba-založiteljica navzrje primerno število izvodov. Tudi ista družba rada oskrbuje sprejemnice in svetinje s slovenskim besedilom.

Na drobno se dobivajo te knjižice tudi v prodajalnici katol. tiskovnega društva (preje Ničman, v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2).

Vkusna lv. Bonačeva vezava in nizka cena!

Lep tisk in priprava oblika!

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 22

se priporoča prečast, duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in svetniških soh

iz gipsa, kamna, lesa, nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materijala.

Blagorodnemu gospodu Andreju Rovšek-u.

podobarju in pozlatarju

v Ljubljani.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučih župnije žalinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dea, svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Žalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52-50

Josip Novak, župnik.

Alojzij Večaj

Izdellovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 27

priporoča lepo svojo zalogo

raznoverstnih pečij

od najpreprostejših do najfiniših, raznobarvne: ružave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Prečast, duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštranc, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franco.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

302 20—6

Novo ustanovljena in novourejena domača stavbinska in umetna steklarija

tvrdke

503 43

Avg. Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporoča prečast, duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

vse strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinišnega dela. — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zrcala, steklo v ploščah, svetiljke, podobice, okviri za podobice itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Službe išče kuharica,

23 let stara, zmogla slovenskega jezika v besedi in pisavi, je omikana, lepega vedenja, z dežele doma. 1. avgusta bode izpuščena in želi takoj službo nastopiti. Sposobna je tudi gospodarstvo voditi. — Ponudbe je poslati pod naslovom: M. Pungertič v kuhinji pri Virantu v Ljubljani. (469 2-1)

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez izgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma. Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII. Deutschesgasse 8. 267 10-3 353 10-7

Uradne in trgovske KOVERTE s firme priporoča KAT. TISKARNA v Ljubljani.

Iščemo trgovskega pomočnika,

ki je zanesljiv in v trgovskih poslih prav dobro izvežban. Podrobnosti po dogovoru. — Kje, pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“. 458 3-3

Najboljše sredstvo proti stenicam, bolham, kuhinjskemu mrčesu, moljem, zajedalkam domačih živalij.

Zacherlin učinkuje čudovito! Usmrti

vsakovrstno golazen — in ga radi tega milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian, F. Grošelj, Edvard Hajek, Karol J. Holzer, Ivan Jebračin, Jeglič & Leskovic, C. Karinger, Mihael Kastner, Kham & Murnik, J. Klauer, Adolf Kopriva, Josip Kordin, Anton Krisper, Karol Laponi, Peter Lassnik, J. Lenček, Ivan Perdan, Karol Planinšek, J. C. Röger, A. Šarabon, Viktor Schiffer, Jakob Schöber, Jakob Spoljarič, A. Stacul, Franc Stupica, M. E. Supan, Franc Terdina, Uradniško konsumno društvo

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polnovem Gradcu, Sodražici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, Trzinu, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdych. 220 15-11

Najboljši stroji! Najnižje cene!

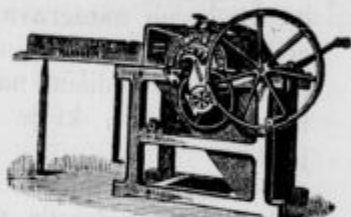
Velika razstava poljedelskih strojev

vedno čez 200 komadov na razpolago

pri

Karolu Kavšek, Ljubljana.

Nobenih agentov, le skladišče:

Ker se približuje čas za mlatiti, opozarjam vse poljedelce, kateri si hočejo eno izvrstno in lahko tekočo mlatilnico napraviti, na moj najnovejši stroj, takozvani

„Ljubljana“

Taista ima samo dva kolesa, skozi to teče prav lahko in je nemogoče, da bi se pri taisti kaj polomilo, zategadel ima tudi prednost pred preveljenimi mlatilnicami s krogli, ker to mlatilnico ne more eden sam človek goniti, kakor govorijo, in tudi je potreba vselej enega ključarja zraven, da jo popravi, kar pri mojem novem mlatilnem stroju „Ljubljana“ nikdar ni.

Jaz prodajam mlatilnice „Ljubljana“ za na roko in gepelj in tudi s tresalnikom, s katerim se trije ljudje prihranijo. Posebno opozarjam tudi na mojo veliko zalogo raznoverstnih gepeljnov (vrtil) slamoreznih, trijerjev za žito čistit, strojev za deteljo mlatiti, kateri se dajo na vsako mlatilnico napraviti in se 2 njimi detelja na enkrat čisto omlati. Vsakdo naj se o tem pri meni osebnopripravi, prej nego od drugod slabe stroje kupi.

P. n. Ker se je že večkrat zgodilo, da so se okol se klatujoči in nepošteni agentje izdali za moje zastopnike in s tem kupce, kateri zahtevajo le moje znane najboljše stroje, opeharili večkrat s slabimi tujimi stroji, svarim vsakogar pred njimi, ker jaz nimam nobenega agenta, prosim naročila pošiljati le naravnost name ali pa na g. Frana Zemana, vodjo zalogo.

463 1-1

Dobrim posestnikom dajo se stroji tudi na obroke!

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popraviljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarjska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Štedilniki, pečl. kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za stropce.

Zaradi opustitve trgovine oblastno dovoljena

popolna razprodaja vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 66

And. Druškovič

Mestni trg št. 9/10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfanasta, bakrena, cinkasta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste ključke, pante in zapahe. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Poletno stanovanje!

V Selu na Breznici, 10 minut od postaje Žirovnica, blizu Bleda na Gorenjskem, je oddati

več novo mebliranih sôb.

Ondi se tudi vedno dobé gorka in mrzla jedila, pristno **dolenjsko in istrijsko vino** ter **Koslerjevo pivo**. — Gospodom turistom in izletnikom priporočam sôbe za prenočišče.

425 6-6

Egidi Jeglič, posestnik.

Orožna tovarna Steyer

224 16

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.

Dobra delavnica za poprave.

Vsi pripadajoči predmeti.

Samoizstopnik za vso Kranjsko:

FRAN KAISER

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.

Precizijski izdelki I. vrste.

V kavarni „Mercur“ na Mestnem trgu v Ljubljani

od 1. julija t. l. nadalje

črna kava . . . 10 kr.	čaj 10 kr.
bela kava . . . 10 kr.	malinovec . . . 10 kr.
limonada . . . 10 kr.	

K obilni vdeležbi uljudno vabi in točno postrežbo zagotavlja

451 3-2

Mihajlo Marcolini, kavarnar.

Izredna prilika za skrajno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečast. p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da prodajam vso svojo zalogo **juvelov, zlatnine in srebrnine**, mej temi tudi zadnje novosti, od sedaj nadalje za kupno ceno in tudi pod njo.

Velespoštovanjem

404 8

J. KAPSCH, juvelir v Ljubljani.

Razglas.

455 3-3

Na c. kr. državni veliki gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred,

v petek, dne 15. julija,

od 9. do 12 ure v ravnateljstvi pisarni.

Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v soboto, dne 16. julija od 1/9 ure zjutraj nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter na prinesó seboj **krstni list in zadnje šolsko spričevalo**.

Vsprejemna taksa je določena na 3 glđ. 50 kr., ki se bodo onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učenci, kateri so oddaljeni od Kranja, pa se morejo javiti za vsprejem tudi pismeno, vpslati morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v soboto, dne 16. julija pred preskušnjo predstaviti osebno gimnazijskemu ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. državne velike gimnazije v Kranju, dne 1. julija 1898.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52 24

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja

Reseljeva cesta šte. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta šte. 6.

priporoča svojo največjo zalogo

234 30-16

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbene kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih

umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Vodno-zdravilne toplice v Kamniku na Kranjskem

prav blizu mesta (železniška postaja), ob znožji kamniških planin, v krasni legi, z lepimi sprehajališči po smrečji, lov, tudi na postrvi, prelepa zdravilnica z verandami, toplice z banjami in dušem, basini za plavanje, pokrito hodišče, igrišče in telovadna, zdravljenje po **Kneippovem načinu**, po želji tudi drugače: s pitjem, elektriko, masažo, telovadbo. Zdravniški voditelj: **dr. Waackereiter**. Stanovanja po ceni, sobe od 40 kr. do 1 glđ. 30 kr. v zdravšču in v 4 vilah, ki so v zvezi s toplicami in parkom. Izvrstna restavracija, pensijon 1. raz. 1 glđ. 36 kr., 2 raz. 70 kr. na dan. — Prospekte pošilja vodstvo. 243 15-14

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge po

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama iz svojega plačuje.

468 6-1

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-16

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid ponujata po znatno znižanih cenah

227 16

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

**stavbinske opeke,
zarezan. trešne opeke**

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarezno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 26

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

originalno plzensko pivo

je le ono iz **meščanske pivovarne v Plznu**, ustanovljene l. 1842.

Edino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo, z najvišjimi počastnimi znaki.

Telefon št. 90.

Zastopnik: **Ivan Gorup v Ljubljani.**

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborni zalogo najrazličnejših

nagrobni spominkov

iz poljubnega kamena po **izredno nizkih cenah**. — Vsprejemlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altariji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakliji, polaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — **Narise in proračune** izdeluje brezplačno.

265 14

Dürkopp-ova

Diana - koleša

presega vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-17

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Dobiva se povsod.

C 745 36-31

Saig's Kalodont

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Poznani najboljše in prekušena kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. **Mehanična delavnica** za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na **Poljanski cesti št. 31**, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria

(najboljša)

Columbia

Helical

Premier

Svetovnoznana

angleška

210 9 kolesa

iz orožne tovarne

B. S. A.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Ceniki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najljubše in vam k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Franc Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga šivalnih in poljedelskih strojev na Kranjskem

Najnovejše!

priporoča

Najnovejše!

mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali kateri drugi kmetijski stroj, naj se zaupljivo obrne na zgoraj navedeno tvrdo, katera edina na Kranjskem ima razen **druzih kmetijskih strojev** tudi najboljše **mlatilnice** v zalogi, katere imajo **ležišča s krogli (Kugellager)**, enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katera omogoči, da se stroj 40% lažje goni kakor doslej.

Ako se je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možmi goniti, zadostuje sedaj samo dva, oziroma eden mož. Ti stroji so toraj neverjetno lahko goniti, zelo trpežni in, primeroma njih zmožnosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najfinejšega angleškega litega jekla (Gusstahl) in brezpogojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) sčasoma obrabilo, zamore se za majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov.

Ob enem priporočam na izber svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za domačo in obrtniško rabo, 10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

447 4-2

Franc Detter.

Ceniki in pojasnila dobivajo se zastonj in poštne prosto.

Dunajska borza.

Dne 8. julija.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	55	"
Avstrijska zlata renta 4%	121	"	20	"
Avstrijska krona renta 4%	100	"	85	"
Ogerska zlata renta 4%	120	"	75	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	05	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	908	"	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	358	"	50	"
London vista	119	"	90	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	"	74	"
20 mark	11	"	74	"
20 frankov (napoleonor)	9	"	52 1/2	"
Italijanski bankovci	44	"	35	"
C. kr. cekini	5	"	63	"

Dne 8. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160	"	75	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192	"	—	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	"	45	"
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139	"	50	"
Dunavske vravnave srečke 5%	128	"	75	"
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	"	60	"
Posojilo goriskega mesta	112	"	50	"
4% kranjsko deželno posojilo	98	"	50	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	60	"
Prioritetne obveznice državne železnice	221	"	—	"
južne železnice 3%	181	"	70	"
južne železnice 5%	127	"	—	"
dolenjskih železnic 4%	99	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	201	gld.	75	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	—	"	—	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	"	80	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	26	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	84	"	75	"
St. Genois srečke, 40 gld.	69	"	25	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	"	—	"
Ljubljanske srečke	23	"	—	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157	"	50	"
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3425	"	—	"
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	436	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77	"	50	"
Splošna avstrijska stavbna družba	110	"	—	"
Montanska družba avstr. plan.	162	"	50	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173	"	—	"
Papirnih rubljev 100	126	"	75	"

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

1., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, 1., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.